

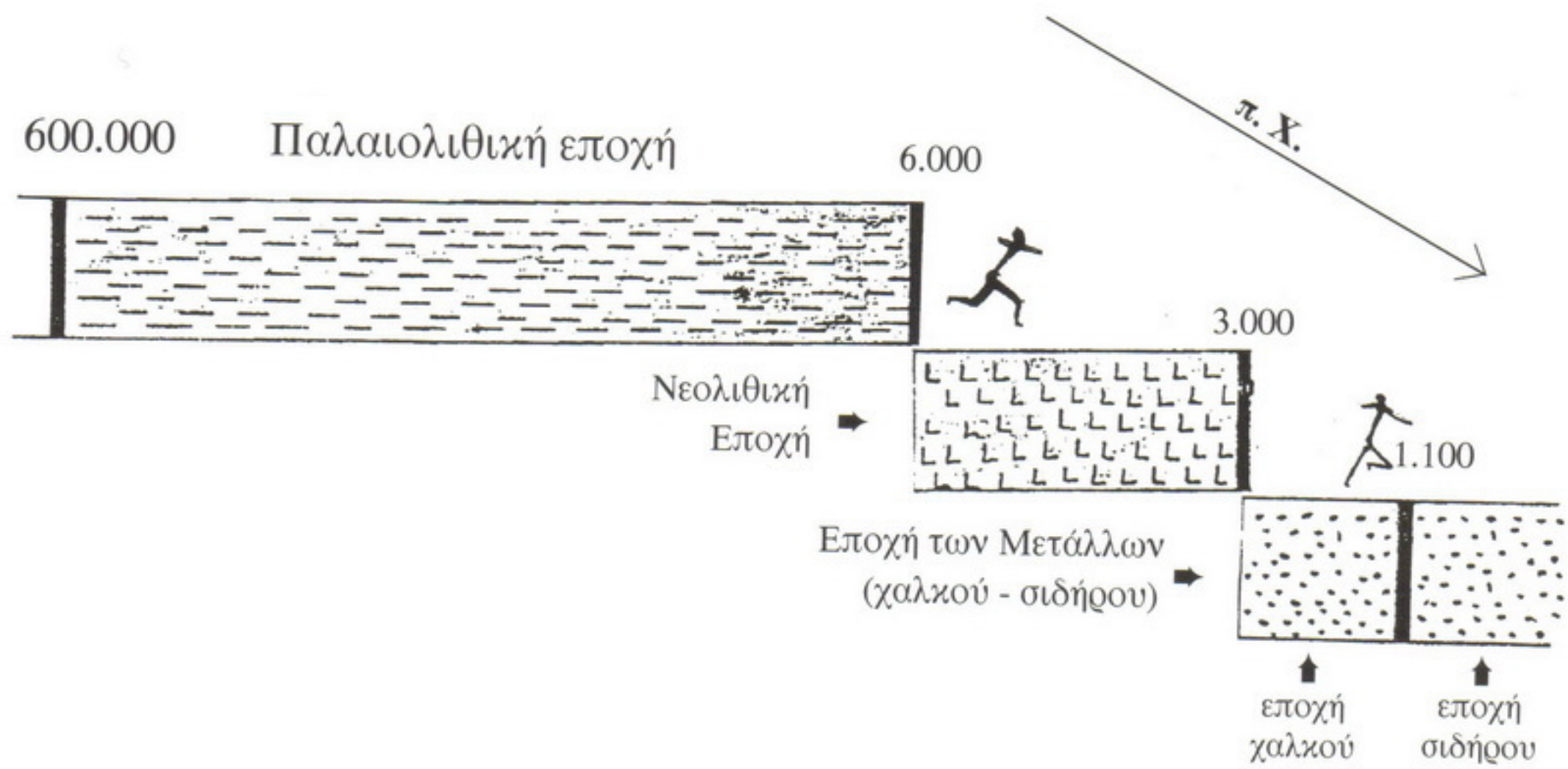
**ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ**

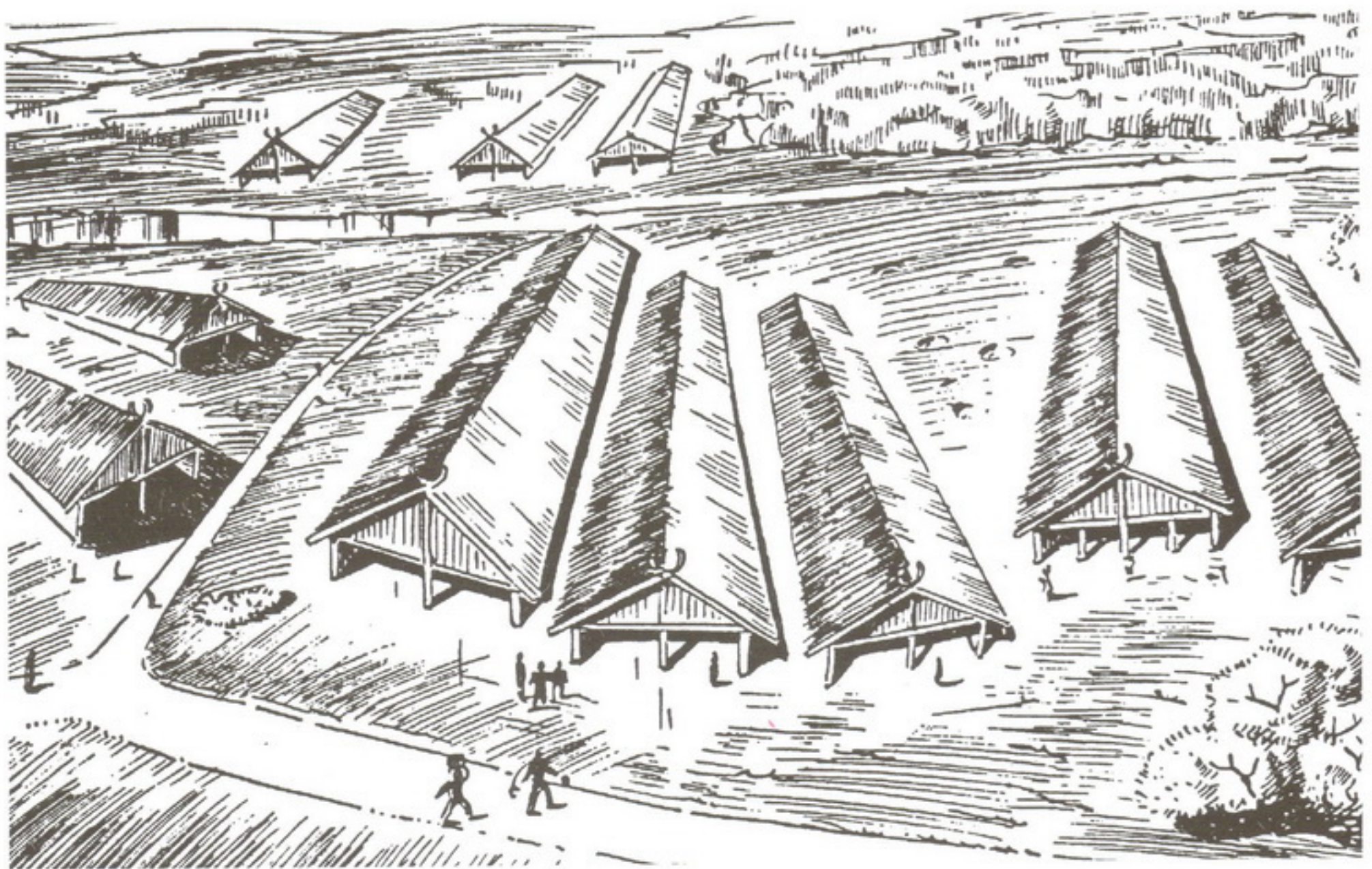
***Η Προϊστορική Εποχή
στη Θράκη***

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
- ΙΘ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ν. ΡΟΔΟΠΗΣ

ΤΑ ΣΚΑΛΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑΣ

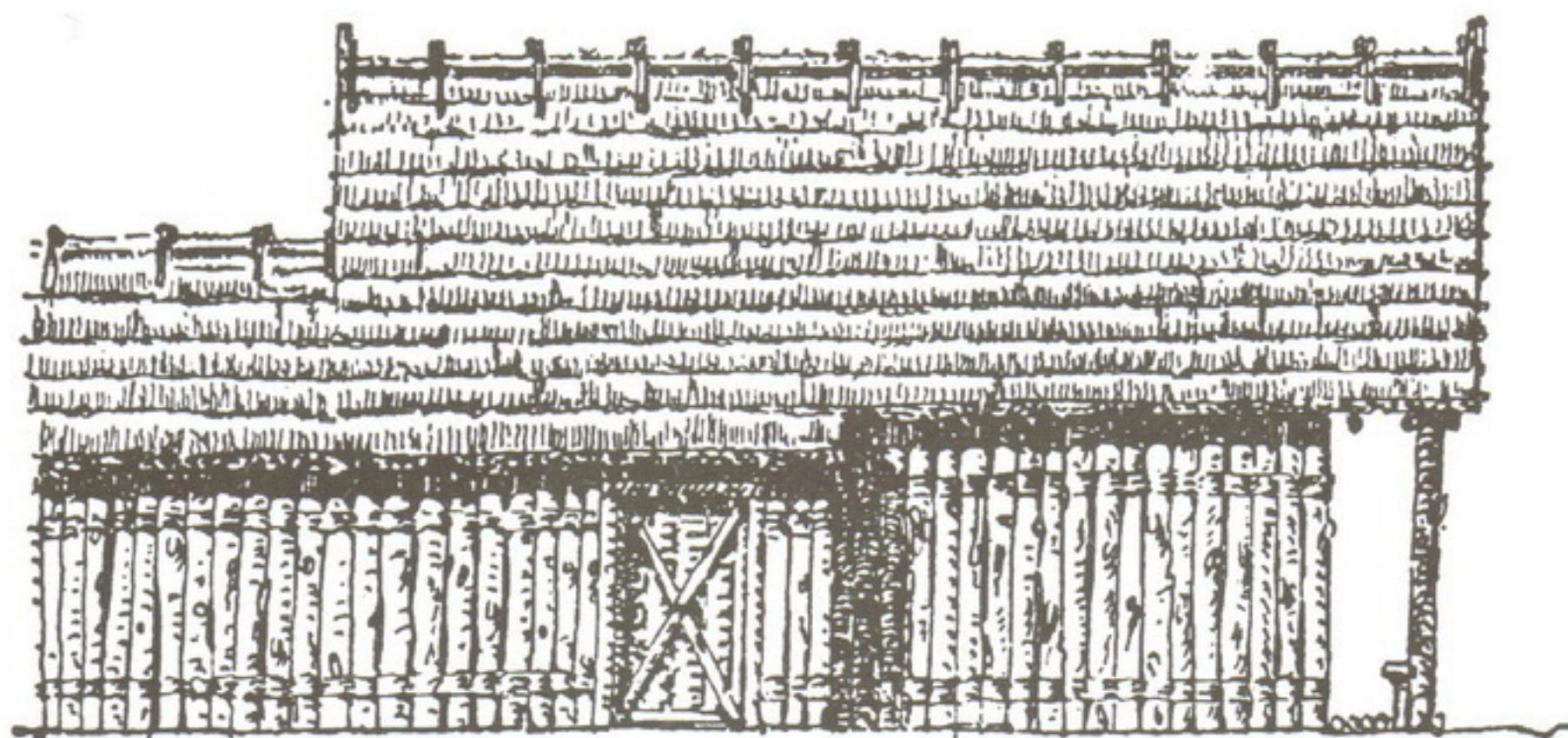
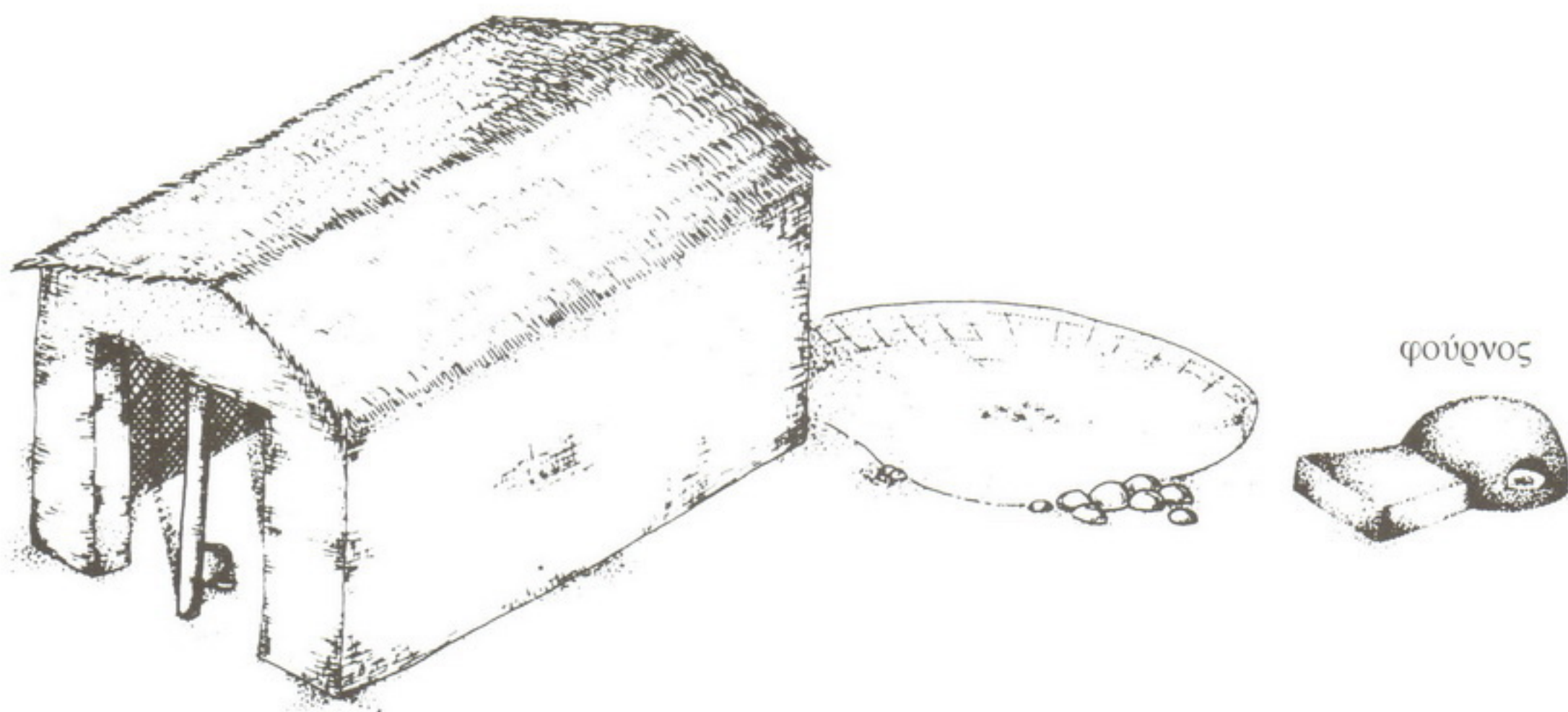

Στην εικόνα αυτή βλέπεις πώς περίπου ήταν ένα χωριό της Νεολιθικής Εποχής. Χρωμάτισέ την όπως φαντάζεσαι.

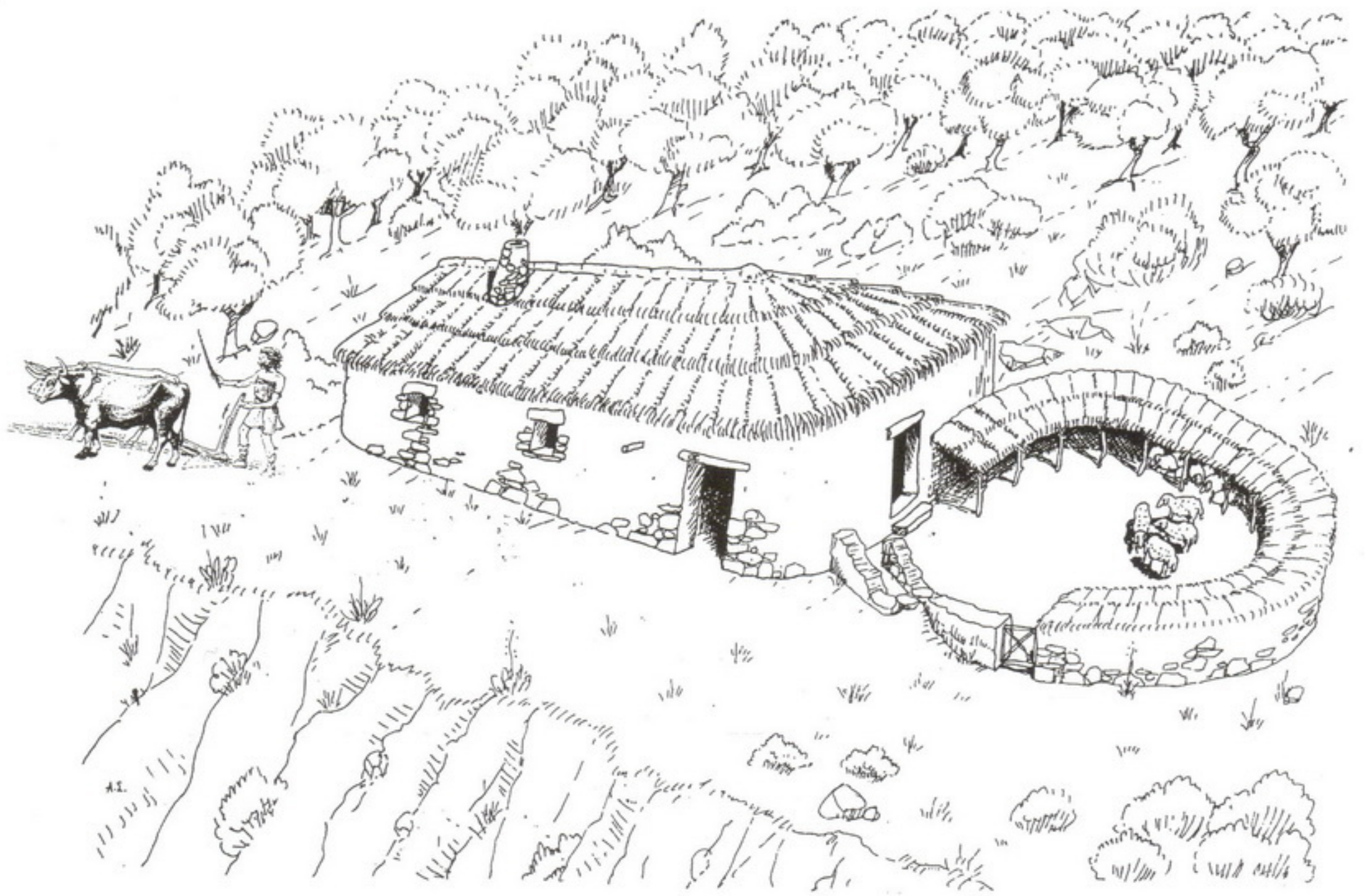
Όπως παρατηρείς, βρίσκεται δίπλα σ' ένα δάσος και σ' ένα ποτάμι. Ξέρεις γιατί;

Με ποιό τρόπο ήταν κατασκευασμένα τα σπίτια του χωριού;

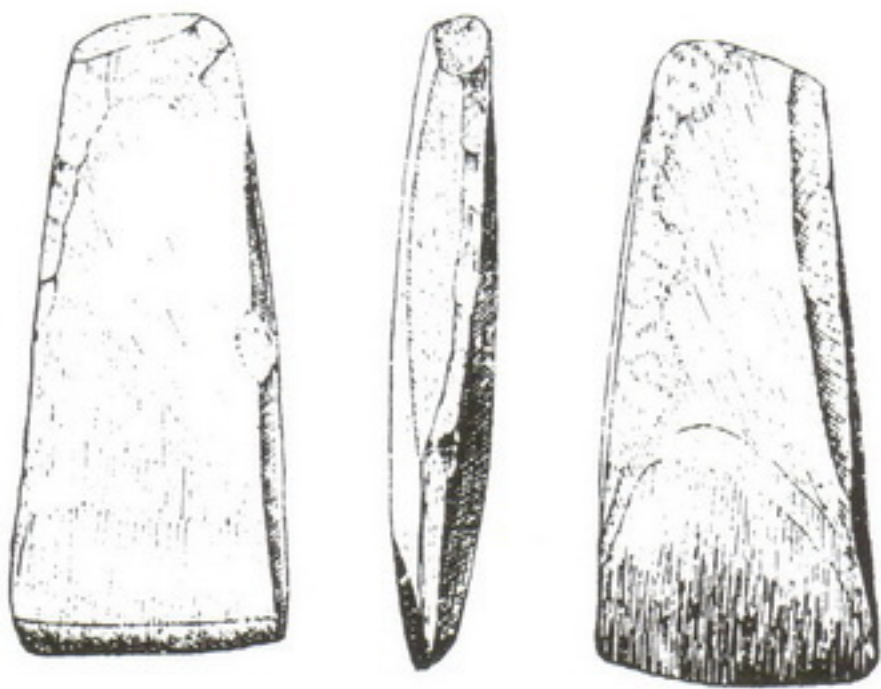

Εδώ βλέπεις το εξωτερικό νεολιθικών σπιτιών.
Τι υλικά χρησιμοποίησαν για την κατασκευή τους;

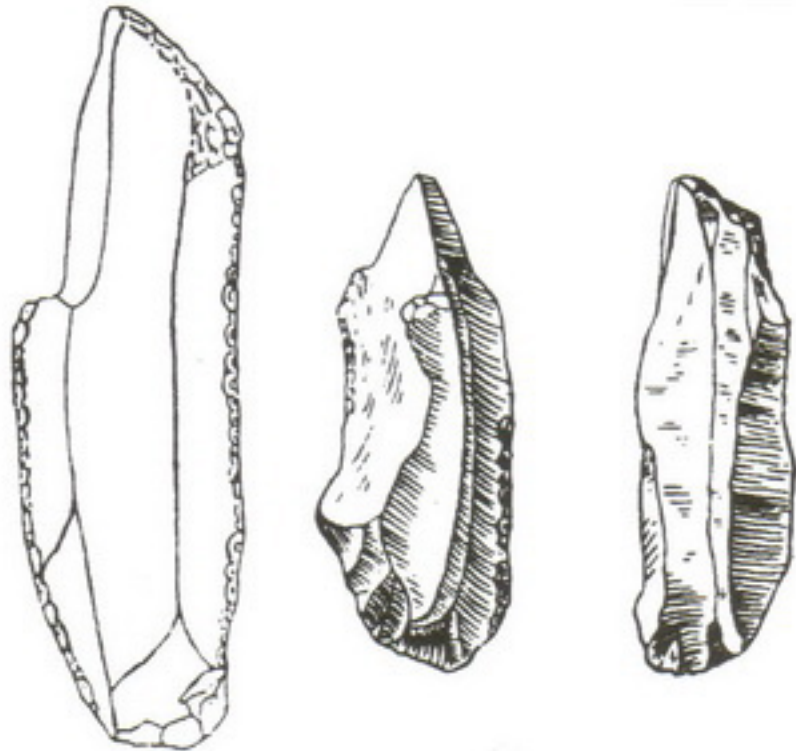
Σήμερα κατασκευάζονται στη Θράκη τέτοιου είδους σπίτια;

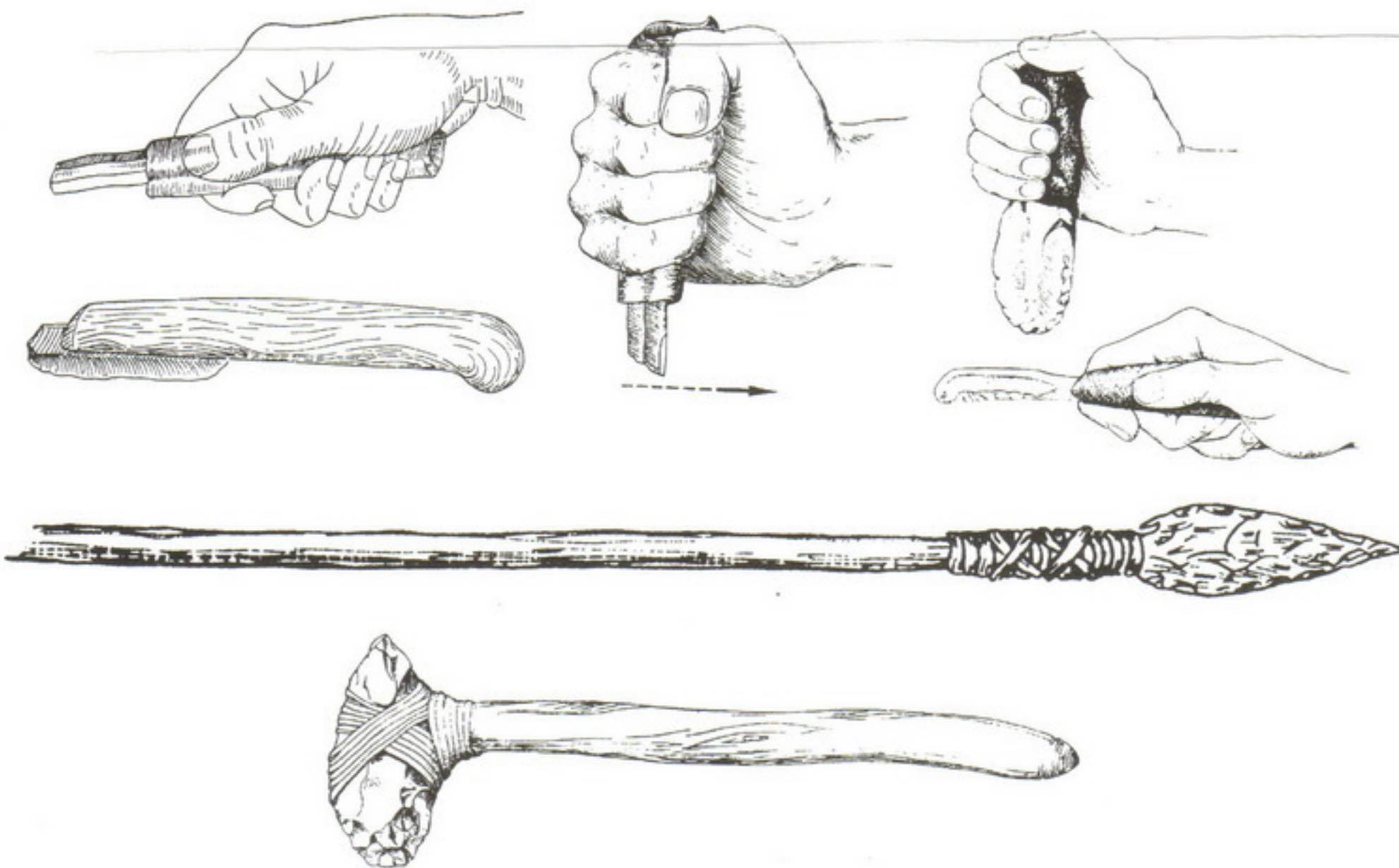
Στη Νεολιθική Εποχή ο άνθρωπος δεν ζούσε μόνο από το κυνήγι αλλά κυρίως από τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Εσύ έχεις δει σε κάποιο από τα χωριά της περιοχής μας γεωργούς να οργώνουν με άροτρο, ή στάνη με πρόβατα περίπου όπως αυτή στην εικόνα; Χρωμάτισε την εικόνα όπως νομίζεις.

Στο Μουσείο βρίσκονται πολλά παρόμοια εργαλεία. Ξέρεις από τι υλικό είναι κατασκευασμένα;

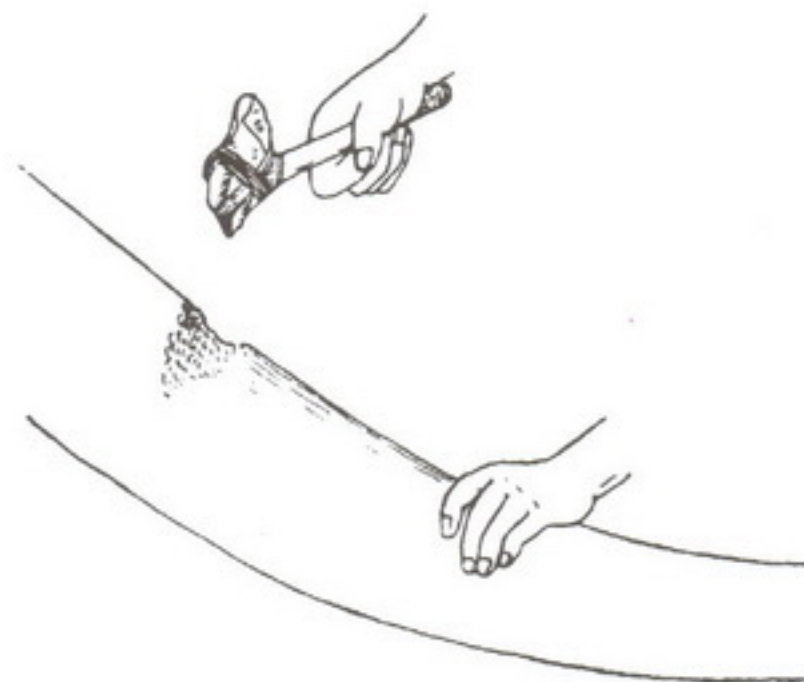
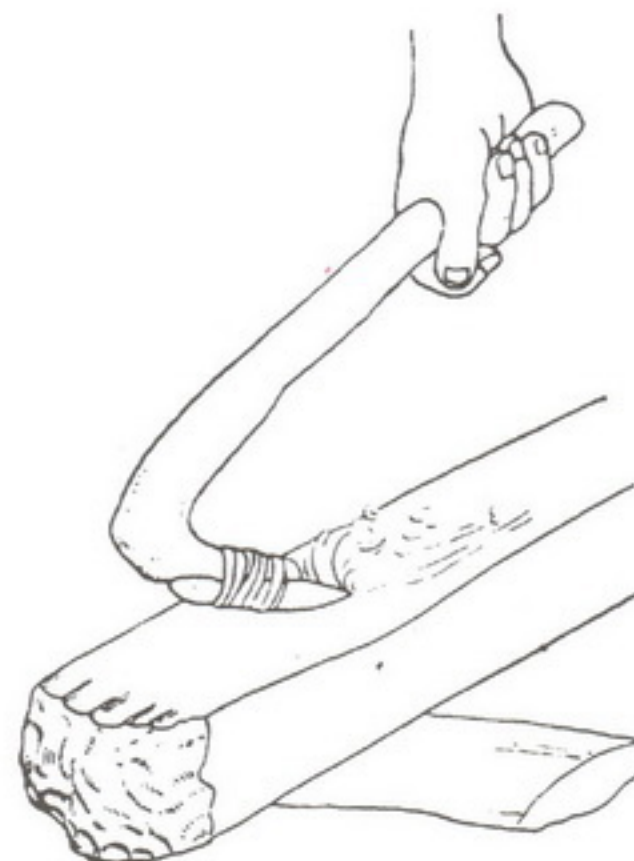

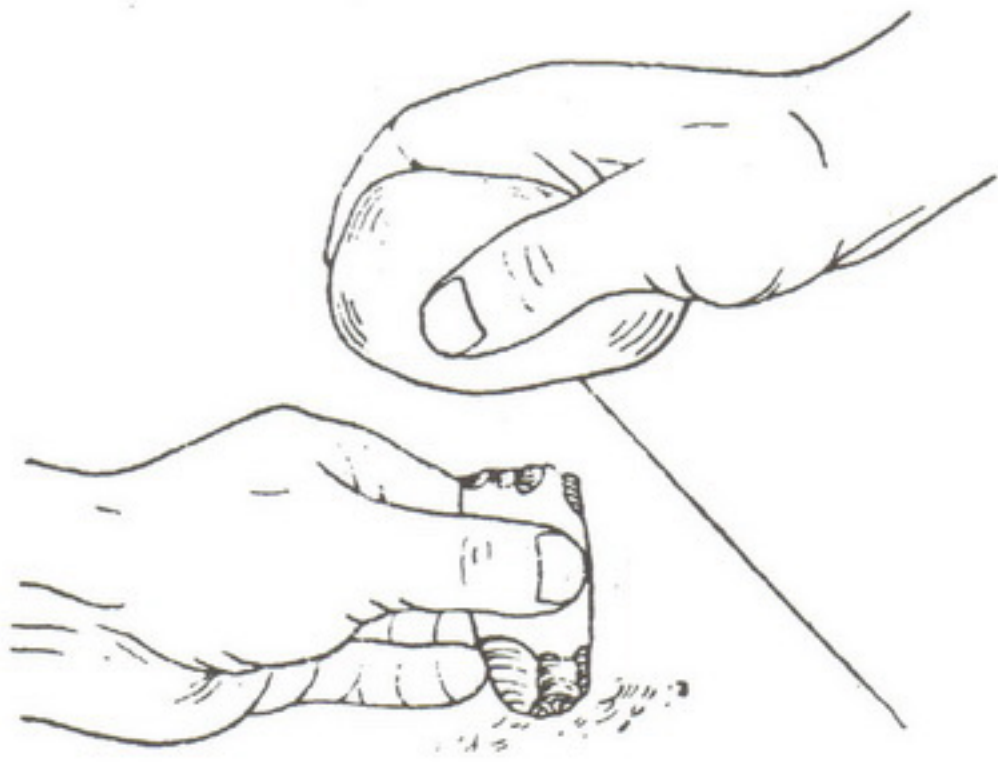
Τα εργαλεία αυτά είχαν πάρα πολλές χρήσεις. Εδώ βλέπεις μερικούς από τους τρόπους με τους οποίους τα χρησιμοποιούσαν. Μήπως μερικά από αυτά ήταν και όπλα;

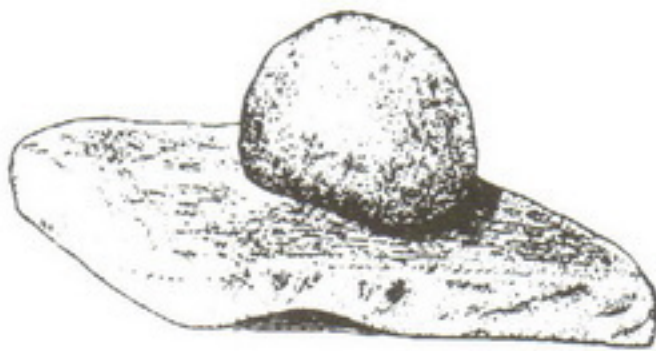
Τα εργαλεία και τα όπλα σπάνια τα χρησιμοποιούσαν μόνα τους. Συνήθως τα προσαρμοζαν σε μια λαβή από ξύλο, κόκκαλο ή κέρατο.

Εδώ βλέπεις με ποιο τρόπο ο προϊστορικός άνθρωπος στερέωνε το πέτρινο τσεκούρι στη λαβή του. Μπορείς να σκεφτείς μερικές από τις εργασίες που έκανε μ' αυτό, όπως αυτές που παρατηρούμε στα παραδείγματα;

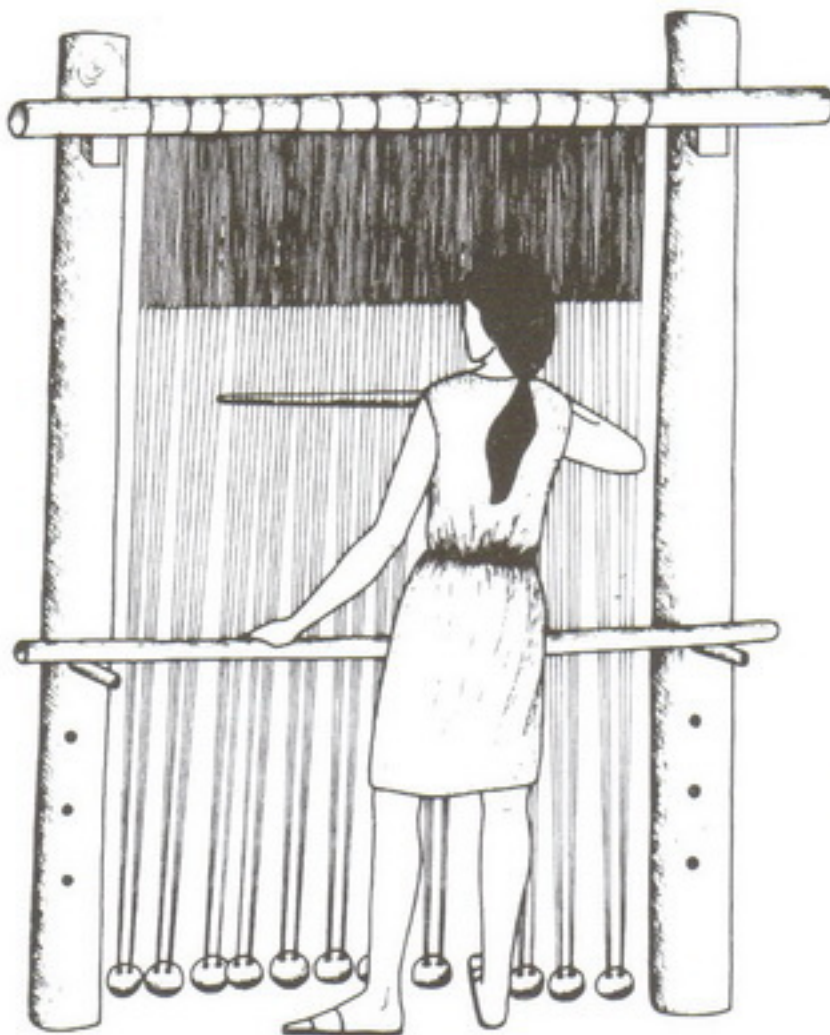

Μήπως ξέρεις τι προσπαθεί να κάνει εδώ ο προϊστορικός άνθρωπος;

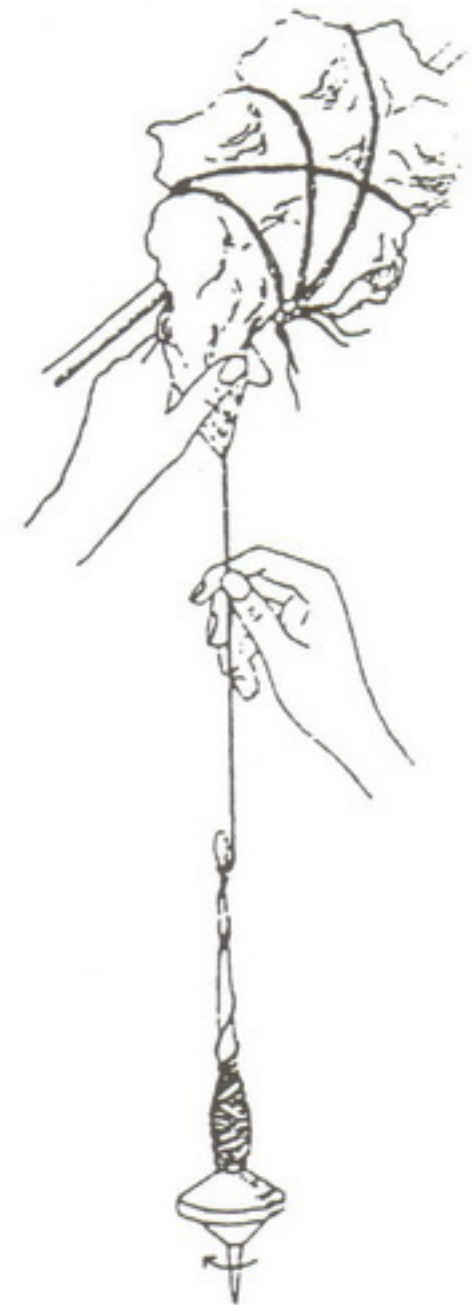

Πώς λέγονται αυτά τα δύο αντικείμενα;
Σε τι χρησίμευαν;

Ο αργαλειός ήταν εύκολο να κατασκευαστεί αφού ο άνθρωπος γνώριζε και την τέχνη της καλαθοπλεκτικής από πολύ παλιά. Με τον αργαλειό έφτιαχναν υφάσματα και στη συνέχεια έραβαν ρούχα.

Παρατήρησε το σφονδύλι της εικόνας. Υπάρχουν σφονδύλια στις προθήκες (=βιτρίνες) του Μουσείου; Από τι υλικό είναι φτιαγμένα;

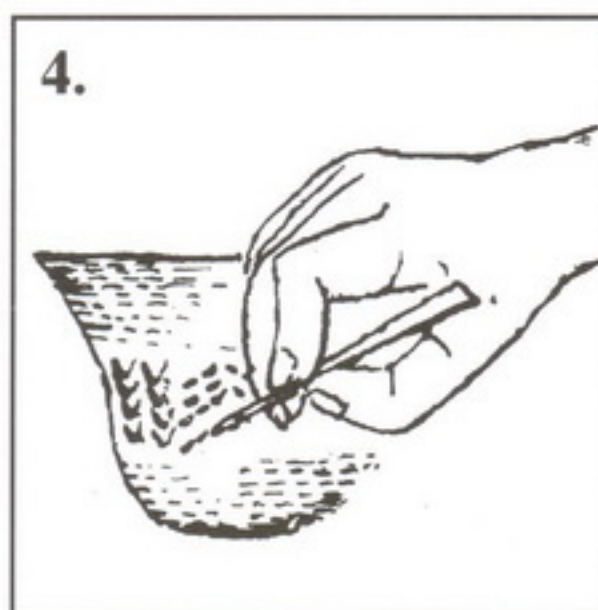
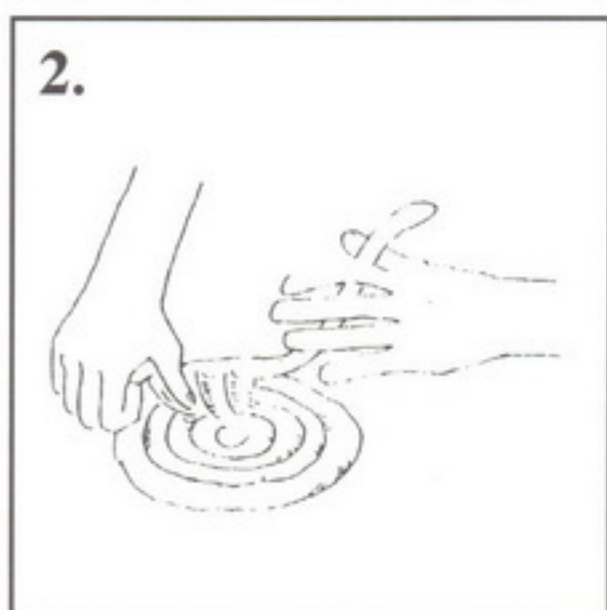
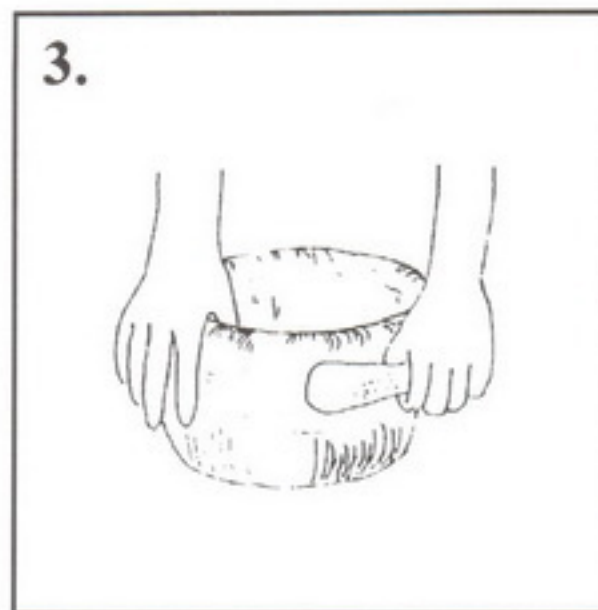
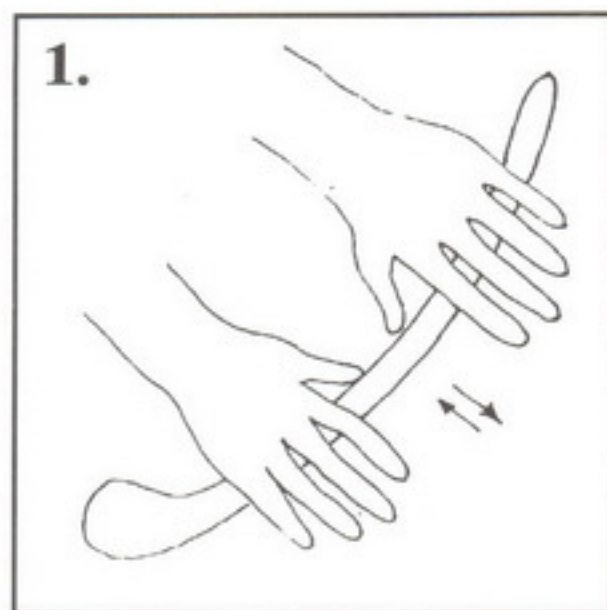
σφονδύλι

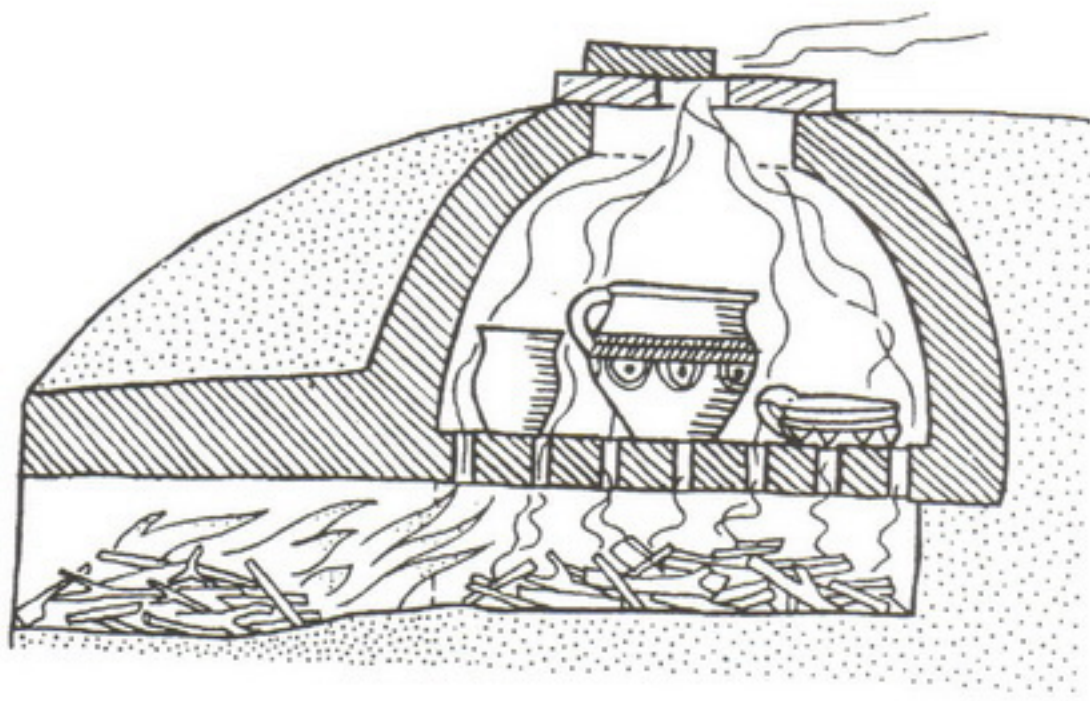
Παρατήρησε αυτά τα σχέδια. Ποια εργασία κάνει εδώ ο προϊστορικός άνθρωπος;

A.

B.

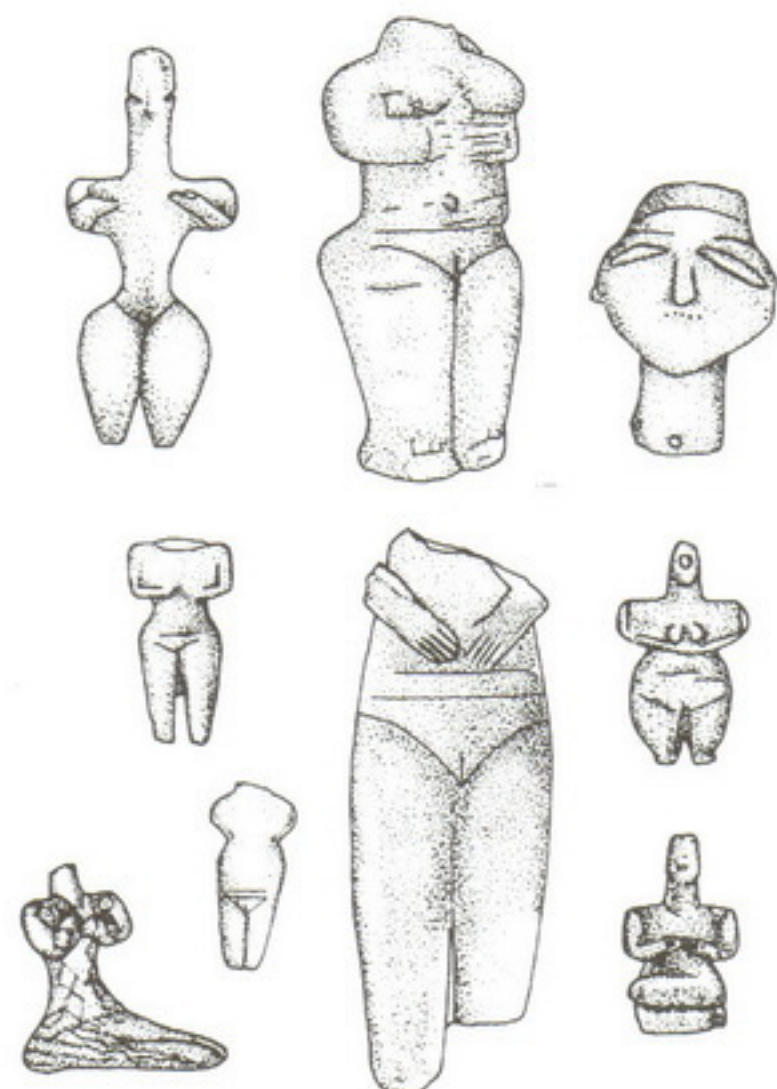
Μετά το τέλος της διακόσμησης, αφήναν τα αγγεία να στεγνώσουν σε σκιά για μερικές μέρες και ύστερα τα έψηναν στον κεραμικό φούρο. Μετά από λίγες ώρες ψησίματος τα αγγεία ήταν έτοιμα.

Αγγείο ονομάζεται κάθε δοχείο στο οποίο φυλάγονται ή μεταφέρονται υγρά, όπως νερό, λάδι, γάλα, κρασί, αρώματα ή και στερεά, όπως τροφές, κοσμήματα κλπ. Χρειάζεται μόνο κατάλληλο χώμα και νερό για να φτιαχτεί μια λάσπη που εύκολα πλάθεται σε διάφορα σχήματα. Με δυνατή φωτιά σε καμίνι ο πηλός ψήνεται, γίνεται τόσο σκληρός όσο το γυαλί και ποτέ πια δε χάνει το σχήμα που του δόθηκε, παρό μόνο αν σπάσει.

Στην Ελλάδα βρίσκουμε εύκολα πηλοχώματα. Έτσι οι κάτοικοί της, από τα πολύ παλιά χρόνια, ήδη από το 6.000 π.Χ., ανακάλυψαν τις ιδιότητές τους και ασχολήθηκαν, όπως άλλωστε και οι περισσότεροι λαοί, με την τέχνη της αγγειοπλαστικής, την κεραμική. Η χαρά τους να δημιουργούν σε πηλό ήταν πολύ μεγάλη. Κατασκεύασαν χιλιάδες αγγεία μικρά και μεγάλα για κάθε χρήση, άλλα απλά και άλλα περίτεχνα διακοσμημένα, ώστε θαυμάζονται σήμερα ως έργα τέχνης, παρ' όλο που στην εποχή τους τα περισσότερα προοριζόνταν για καθημερινή χρήση.

Εκτός από αγγεία οι άνθρωποι της Νεολιθικής Εποχής κατασκεύαζαν από πηλό και αγαλματάκια που εμείς σήμερα τα ονομάζουμε **ειδώλια**. Τι σου θυμίζει αυτή η λέξη; Πιστεύεις ότι τα ειδώλια της εποχής εκείνης είχαν σχέση με λατρεία θεοτήτων; Ποιά θεά νομίζεις ότι λάτρευαν ιδιαίτερα στη νεολιθική περίοδο; Στις προθήκες του Μουσείου βλέπεις τέτοια ειδώλια;

Παρατήρησε την εικόνα της βραχογραφίας από τη Ρούσσα του Έβρου (ύψωμα Χίλια). Τι προσπάθησε να διηγηθεί με αυτήν ο προϊστορικός άνθρωπος;

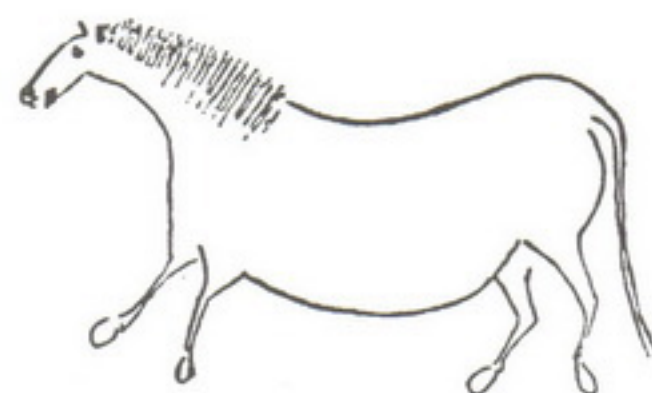
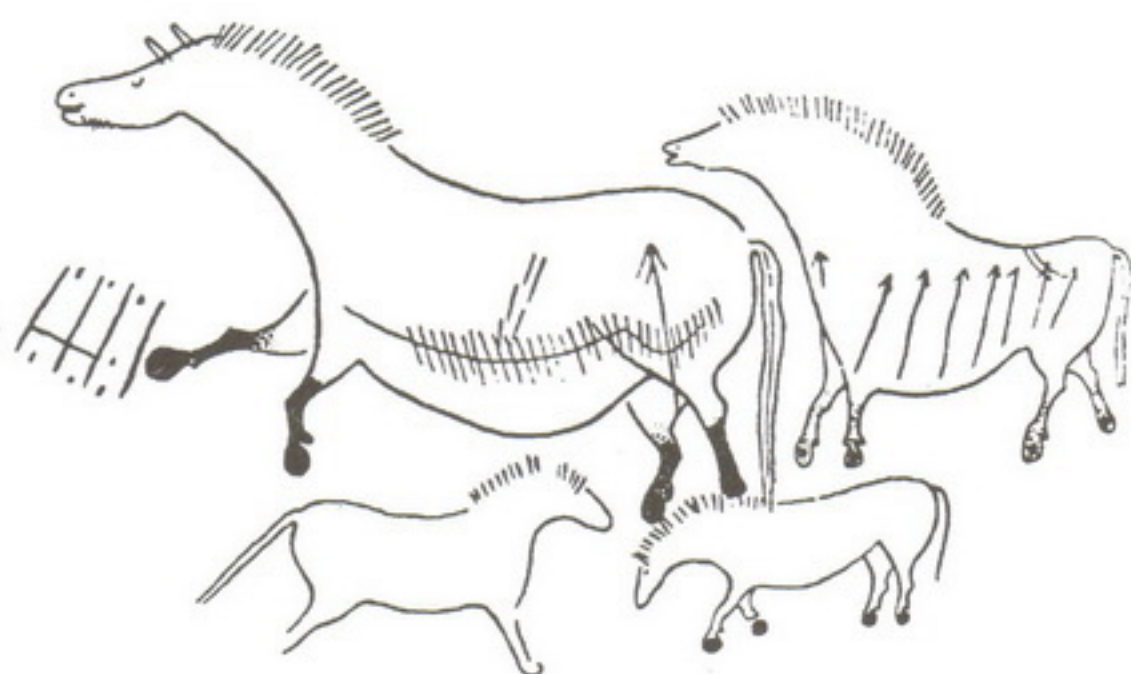
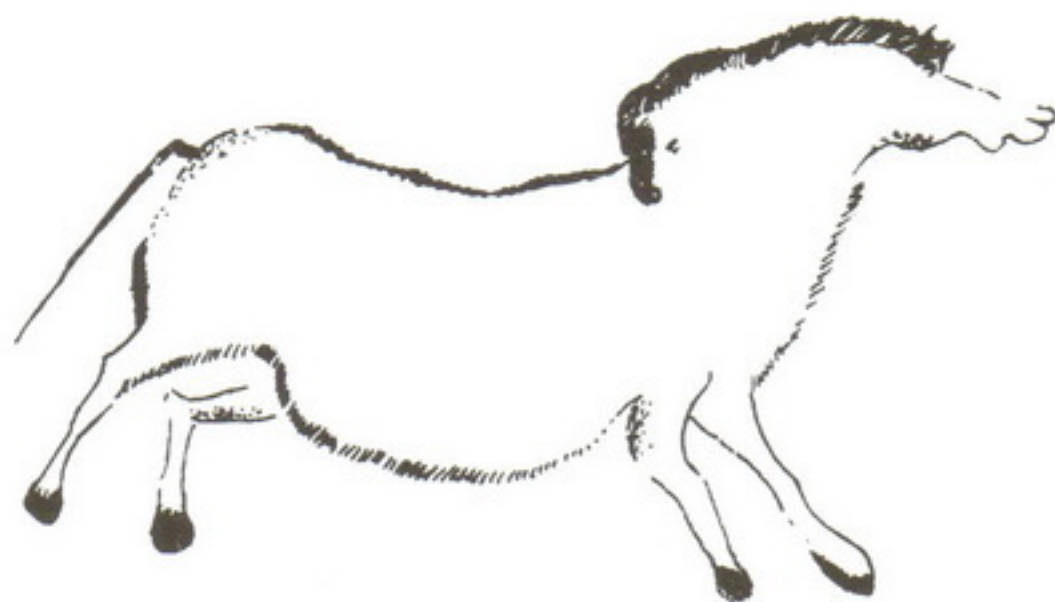
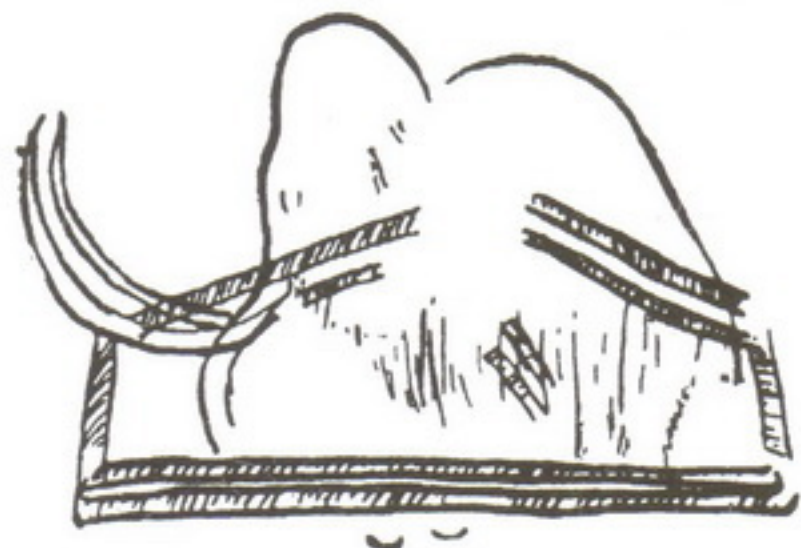

Βάλε το σωστό αριθμό στην άκρη του αντίστοιχου βέλους.

- Πού είναι;
1. άνδρας
 2. γυναίκα
 3. πουλί
 4. παιδιά που χορεύουν
 5. φίδια ή σαύρες

Γιατί χάραξε πάνω στο βράχο αυτή την ιστορία ο προϊστορικός άνθρωπος;
Δεν μπορούσε να τη γράψει σε χαρτί, όπως κάνουμε εμείς;
Πες τη γνώμη σου.

Τα ζώα αυτά βρίσκονται ζωγραφισμένα σε διάφορα σπήλαια της Ευρώπης. Χρωμάτισέ τα και προσπάθησε να τα αναγνωρίσεις. Ποια νομίζεις ότι ζούσαν κατά τη Νεολιθική Εποχή και στη Θράκη;

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΣΧΟΛΕΙΟ :

ΤΑΞΗ :

ΤΜΗΜΑ :

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Πώς άλεθαν το σιτάρι τους οι άνθρωποι της Νεολιθικής Εποχής;

.....
.....

2. Στο Μουσείο είδες αντικείμενα απο πέτρα, από πηλό, από κόκκαλα. Εκτός από αυτά τα υλικά, ξέρεις αν χρησιμοποιούσαν κι άλλα οι νεολιθικοί άνθρωποι; Αν ναι, γιατί δεν έχουμε αντικείμενα από αυτά;

.....
.....
.....

3. Ποιες από τις παρακάτω τροφές φαντάζεσαι ότι έτρωγαν οι προϊστορικοί κάτοικοι της Θράκης: ψάρια, φακές, ψωμί, κρέας, μακαρόνια, αμύγδαλα, βελανίδια, χόρτα, σύκα. Με ποιό τρόπο νομίζεις ότι μαγείρευαν το φαγητό τους; Πού αποθήκευαν τα προϊόντα τους;

.....
.....
.....
.....

4. Είχαν χρήματα οι προϊστορικοί άνθρωποι;
Να δικαιολογήσεις την απάντησή σου.

.....
.....
.....

5. Οι άνθρωποι της Νεολιθικής Εποχής είχαν κοσμήματα και ρούχα; Έχουμε κάποια απόδειξη ότι είχαν;

.....
.....
.....
.....

6. Στο Μουσείο είδες μια βραχογραφία. Τι εργαλεία φαντάζεσαι ότι χρησιμοποίησε ο προϊστορικός καλλιτέχνης για να τη φτιάξει;

.....
.....
.....

7. Οι λέξεις "ζωγραφιά" και "βραχογραφία" σημαίνουν το ίδιο πράγμα; Αν όχι, ποια είναι η διαφορά;

.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Είδες κάποιο αντικείμενο στο Μουσείο που να σε κάνει να υποθέτεις ότι οι νεολιθικοί είχαν κάποιου είδους θρησκεία;

.....
.....
.....
.....

9. Πώς φαντάζεσαι ότι περνούσε τη μέρα του ένα παιδί της εποχής αυτής;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. Ένωσε με γραμμές τις λέξεις που έχουν κάποια σχέση μεταξύ τους:

ειδώλιο
πέλεκυς
τρυπημένο όστρεο
αγγείο
βραχογραφία

χαράγματα
εργαλείο, όπλο
κόσμημα
θεότητα
πηλός

• **ΚΕΙΜΕΝΑ:**

Κωνσταντίνα Καλλιντζή, αρχαιολόγος

Καλλιόπη Ξανθοπούλου, αρχαιολόγος

Ιωάννης Σιγούρος, εκπαιδευτικός

• **ΕΚΤΥΠΩΣΗ**

Εκδοτική Ροδόπης α.ε.

Κομοτηνή 1999 - 2000